

Baix Ebre

Tortosa ultima el catàleg de vestigis franquistes i de la Guerra Civil

L'Ajuntament i la Generalitat s'emplanten al diàleg per abordar una futura retirada del monument de la batalla de l'Ebre

MARIBEL MILLAN
TORTOSA

L'Ajuntament de Tortosa té pràcticament enllestit el catàleg de vestigis franquistes i de la Guerra Civil, al que va instar una sentència judicial per tal de complir amb la Llei estatal de memòria històrica, en espera de veure les conseqüències que tindrà per al monument de la batalla de l'Ebre la futura Llei de memòria democràtica que impulsa ara la Generalitat.

El Govern ha aprovat aquesta setmana la memòria preliminar d'aquesta nova llei, que facultarà la Generalitat per retirar la simbologia franquista dels carrers i places de Catalunya, així com anul·lar condecoracions i suprimir els noms dels carrers en homenatge a personatges vinculats amb dictadures.

El Departament de Justícia, promotor de la norma, i l'Ajuntament de Tortosa, s'emplanten al diàleg per abordar el futur del monument franquista més gran de Catalunya, situat al bell mig del riu Ebre.

Fonts del Departament de Justícia asseguren, en efecte, que el cas de Tortosa és especial perquè hi ha una consulta popular prèvia a la llei, per la qual cosa «serà molt important el diàleg amb l'Ajuntament».

La consulta popular sobre el monument va tenir lloc a Tortosa el 28 de maig del 2016, impulsada pel llavors alcalde Ferran Bel amb el suport dels grups al govern (PDeCAT i ERC) i Movem Tortosa i PSC de l'oposició. El resultat va ser que el 68 per cent dels participants van votar per mantenir el monòlit tot reinterpretant-lo, perquè promogués «la memòria històrica i la pau».

Reinterpretació

Dos anys després, l'Ajuntament encara no ha donat cap passa pública per fer efectiva aquesta reinterpretació, tot i que fonts municipals remarquen que s'hi està treballant. En aquest sentit, cal recordar que un dels entrebancs és determinar la titularitat exacta del monument, que en cap cas és municipal.



El monument franquista de la batalla de l'Ebre, al bell mig del riu a l'altura de Tortosa.
FOTO: JOAN REVILLAS

L'apunt històric Inaugurat per Franco el 1966

● El dictador Francisco Franco es va desplaçar a Tortosa el 21 de juny de 1966 per inaugurar el monument de la batalla de l'Ebre, erigit en una pilastra de l'antic pont de la Cinta per commemorar la victòria franquista en aquells combats, decisius per a l'esdevenir de la Guerra Civil, i els 25 anys del règim.

Quan el passat mes de juliol la consellera de Justícia, Ester Capella, va anunciar aquesta nova Llei de memòria democràtica, l'actual alcaldessa de la ciutat, Meritxell Roigé, ja va afirmar que donarien compliment a la normativa, si deixava d'emparar vestigis franquistes catalogats o protegits (en el cas del monòlit de la batalla de l'Ebre, a través del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).

En tot cas, la Llei inicia ara el seu recorregut i es preveu que arribi al Parlament de Catalunya per ser debatuda abans de dos anys, segons les previsions de Justícia.

La llei integral de memòria democràtica, de la qual el consell executiu va aprovar la memòria preliminar de l'avantprojecte, aglutinarà i substituirà totes les normes d'aquest àmbit: la Llei del memorial democràtic (2007), la Llei de fosses (2009) i la Llei de reparació jurídica (2017).

Amb la voluntat de reconstruir els fets succeïts durant la Guerra Civil i de reparar els danys que aquesta va provocar, es preveu la creació de la Comissió de la Veritat: «l'òrgan estudiarà, aclarirà i quantificarà els crims contra la humanitat, n'informarà les víctimes i les assistirà en el seu dret a la justícia».

També es preveu incorporar la memòria democràtica al currículum educatiu, així com la formació específica dels docents en aquesta matèria, d'acord amb els principis de veritat, justícia, reparació i no-repeticó.